

Redacțiunea, Administrațiunea,
și Tipografia
Brașov, piața mare Nr. 30.
Scrisorile nețracate nu se
primesc. — Manuscrise nu se
returnează.
SECRATE se primesc la Admi-
nistrațiunea în Brașov și la ur-
mătoarele Birouri de anunțuri:
în Viena: M. Duka, Heinrich
Schalk, Rudolf Mosse, A. Oppelitz
Nachfolger; Anton Oppelitz, J.
Domeser, în Budapesta: A. V.
Gaidberger, Ekesten Zernar; în
București: Agența Havas, Buc-
cursale de România; în Ham-
burg: Karoly de Liebmann.
Prețul inserțiilor: o seriă
garmonde pe o colonă 8 cr. și
80 cr. timbru pentru o publi-
care. Publicări mai dese după
tarifă și învoială.
Recizame pe pagina a 3-a o
seriă 10 cr. sau 80 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

ANUL LIX.

„Gazeta” iese în Mă-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se prenumără la toate oficiile
postale din țară și din arară
și la dd. colectorii.
Abonamentul pentru Brașov
administrațiunea, piața mare,
Târgul Inului Nr. 30: etagiu
L: pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
Cu dănu: în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Un exemplar 5 cr. v. a.
sau 15 bani. Atât abonamene-
tele cât și inserțiunile sunt
a se plăti înainte.

Nr. 284.

Brașov, Mercuri 25 Decembrie

1896.

Din cauza sfințelor sărbători ale Născerei
Domnului diarul nu va apăre până Sâmbătă seara.

Crăciunul.

(π) „Răsărit'a lunei lumina cu-
noscinței”, cântă astăzi băeții, cari
merg cu stéua pe la casele creștin-
nilor; érá biserica tot astăzi răsună
de cântecele înveselitoare: „Mărire
întru cei de sus lui Dumnezeu, pe
pământ pace și 'ntre ómení bună-
voire!”

Așa se fiă óre? Răsărit'a în
adevăr lunei lumina cunoscinței?

Fără îndoială; dér câți sunt
acea, cari au primit'o?

Sunt 1500 de milioane de ómení
pe pământ, și din aceștia 1000 de
milioane gem în întunerecul nesciin-
ței, lipsiți de lumina lui Christos!

Din cei 1500 de milioane, aprópe
500 de milioane sunt creștini. Déră
câți sunt dintre aceștia adeverați
următori ai lui Christos? Câți sunt,
cari pórtă numele lui cu vrednicie?
Câți sunt, cari se scie și se fiă pē-
truși în adēncul sufletului lor, că:

„Nu tot cel-ce dīce: Dómne, Dómne,
va intra în împărăția lui Dumnezeu?”

Câți nu sunt de aceia, cari numai
cu numele îl preamăresc pe Christos,
érá inima lor este departe de dēn-
sul. Câte „morminte spoite”; câți

„lupi îmbrăcați în piele de óie”,
cari merg înaintea altarului, și se
închină aceluia, al căruia nume îl
iau în deșert, și și fac cruci mari, și
duc ofrande la biserică, érá inima
lor este plină de răutate! Sē fiă óre
și aceștia creștini? Sē fiă óre și ast-
fel de ómení străbătuți de rađele
sórelui adevărului ceresc? Sē cre-
dem óre, că și ástorfel de ómení
li-a răsărit prin născerea lui Christos
lumina cunoscinței?

„Mărire întru cei de sus lui
Dumnezeu, pe pământ pace și între
ómení bunăvoire”, vestesce biserica
credincioșilor săi.

Așa se fiă óre? E pace pe pā-
mânt? E bună voire?

Déră nu auđim noi dīlnic, cum
se rēșboiesc popóarele pământului?
Nu se pregătesc ele mereu cu suflet
vrăjmășesc pentru dīle înfricoșate,
în cari se-și verse sângele, sfășiân-
du-se între olaltă ca férăle sēlbatică?
Pentru-ce? Pentru o chiméră, pen-
tru o ambițiă deșértă, adese-orí fără
sē scie pentru-ce.

E pace? — Déră nu auđim noi
dīlnic, cum statele Europei sunt
înarmate până în dinți cu pușci și
tunuri ghintuite?

E pace? — Déră nu cetim dīl-
nic prin gazete, cum Francia chel-
tuesce acum 200 de milioane pentru
tunuri, și alte câteva sute de mi-
lióne pentru noué corábii chirassate,
și cum celelalte state ale Europei
creștine se străduesc din rēșputeri sē
imiteze esemplul Franciei?

Sē fiă óre și aceste pregătiri
teribile de rēșboiú semne de pace
pe pământ și între ómení bună-
voire?

Déră cum stă lucrul în vieța
noastră națională?

E aici mai bine? Nu cumva gā-
sim aici pacea și buna voire vestită
de evangeliul lui Christos?

Cu durere trēbue sē mărturisim,
că nu. Și aici suntem departe de
adevărul evanghelic.

Christos dīce: Iubiți-vē unul pe
altul; nu vē certăți, nu vē dușmā-
niți; trăiți în pace; trăiți în unire
frățescă. Așa e óre la poporul
nostru?

Déră nu avurăm óre privilegiú
chiar în cești doi ani din urmă a
vede cu durere, cum fií neamului
nostru își uitară de atâtea-orí de
acéstă principală învățătură a Mān-
tuitoifului lunei? Cum se vrășmā-
șiră, cum se dușmāniră Romāni cu
Romāni? Cum piriră Romāni pe
Romāni înaintea străinului? Cum
ómení luminați, ómení cu renume
la neamul nostru, ómení bineveduți
și incređuți ai națiunei noastre, își
spălără rufele înaintea străinului?

Sē fiă óre și acésta semn de iubire,
semn de pace și de bunăvoire, semn
de cinstire și de mărire, sē fiă óre
și acésta semn de jertfire pentru
națiune, așa cum o pretinde spiritul
religiunei aceluia, a căruí născere o
prăznuiesc și o preamăresc astăzi toți
fií neamului românesc?

Dér unde sē găsim lumina cu-
noscinței, unde sē găsim pacea atât
de mult cântată și preamărită de
biserică și de copii cu buze nevi-
novate?

O găsim înlăuntrul inimei mul-
tor ómení, cari se simt fericiți, că în
casele și familiile lor domnesce spi-
ritul sfânt al dumnezeirei.

O găsim la părinții, cari, lumi-
nați de rađele adevărului dumne-
zeesc, răspândite în lume de „sórele
dreptății”, au sciut da copiilor lor
o creștere bună în spiritul învățatu-
rilor lui Christos și acum seceră fru-
cele ostenelelor lor privind cu drag
la copiii lor desvoltați trupesce și
sufletesce după dorința inimei lor.

O găsim la fiií poporului nos-
tru, cari saltă de bucuriă de câte-
orí vēd ceva bun și înălțător de su-
flet la neamul lor, cari iubesc limba,
datinele, și aședămintele neamului
lor, și cari ard de dor de a-și pune
sufletul pentru binele și fericirea na-
țiunei lor.

O găsim în sfirșit la acei ómení,
cari se bucură de tot ce vēd bun
și frumos și la alte neamuri, déră
nici-odată nu le trece prin minte a
prețui și a îndrăgi ce este strein
mai mult decât ce este bun și fru-
mos la neamul lor.

Cu un cuvēt, o găsim la toți
acea, cari sunt adeverați represen-
tanți ai adevăratei culturí, care nu se
póte manifesta altfel, decât în spiri-
tul idealelor morale, propagate de
mântuitoiful lunei, Christos.

Numai astfel de ómení serbeză
astăđi cu vrednicie născerea Dom-
nului.

CRONICA POLITICĂ.

— 24 Decembrie.

Imprejurarea, că în decursul desbaterii
asupra rēșpunsului la discursul Tronului în
Camera și Senatul român, a fost atinsă și
adusă în discusiune din nou cestiunea na-
țională, a tras, se vede, atențiunea celor
din Pesta. „Neues Wiener Tagblatt” pu-
blică o corespondență din Budapesta, in-
spirată fără îndoială de guvernul unguresc,
în care se fac muștrări actualului ministru
de externe român, C. Stoicescu, că a lăsat
fără rēșpuns cuvintele rostite cu ocaziunea
desbaterii adresei de oăți-va deputați și
senatori în cestiunea națională. Tot-odată
se apelază în acea corespondență la con-
tele Goluchowski, ca sē procedeze cu mai
multă energiă față de cabinetul Aurelian,
care — dīce corespondentul — „pare a nu
urma de loc politica corectă a d-lui Sturdza
în cestiunea națională”.

*

De-ocamdată cea mai mare supărare
în tabăra șovinistilor maghiari o cauzază
Strossmayer, cunoscutul episcop croat dela
Diakovar, care nu vré nici-decum sē jóce
după cum cântă cei dela Budapesta. Dīlele
trecute — așa spun foile „patriotice” —
Strossmayer a oprit pe oetătenii unguri
din Vinkovce, ca sē se folosescă în scóla
și la spovedaniă de limba maghiară. Acum
el a trecut un pas și mai departe. Prin'o
circulară secretă a interdiș strict preoților
din eparchia sa, de-a ține predică în limba
ungurescă, ba a dat poruncă, ca în scóle
religii sē se propună numai în limba croată
și pe credincioși sē-i spovedescă asemenea
numai în limba croată. Asta e supărarea
cea mai prospētă a șovinistilor.

*

Articolul diarului rusesc dela Paris,
„Le Nord”, privitor la isprăvile ex-deputa-
tului Pazmandy, — articol, pe care l'am
reprodus și noi dīlele trecute, — i-a pișcat
rēu pe Unguri, mai ales pe Ungurii kos-
suthiști. „Magyarország” în numărul său
mai nou revine asupra cestiunei, folosind
ocaziunea pentru de-a lovi în guvern, atri-
buindu-i acestuia vina, că pe un diamant
„patrioticesc” ca Pazmandy l'a despoiat de
mandatul de deputat și l'a făcut de ris ina-

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

La Crăciun.

I

Copilul.

Bucurie, bucurie
La apus și răsărit,
Căci a lumii mântuire
Étă, étă a sosit!

Din părinți fără avere,
Intr'un sat necunoscut,
Un copil sērman și gingaș
Ađi în iesle s'a născut.

Dér acest copil odată
Lumea 'ntregă va nimi,
Căci minciuna și păcatul
Fără milă va sdrobi.

Omenimea prășnuiesce,
Cântă ángerii în cor,
Ér' măicuța tinerică
Blând admir' al ei odor.

II.

Colindătorii.

Ce mișcare, ce cântare
Se aude pe 'nsérat?...
Sunt colindătorii harnici,
Ce pe uliți au plecat.

Băiețași la față rumeni,
Cu căciula pe urechi,
Ce nu vor ca sē se pērdă
Datinele sfinte, vechi.

Ei pășesc cu străduință
Prin omștul sclipicios,
Și sub streșini primitóre
Cântă-și cântecul voios.

D'un copil trimis din ceruri
Peste tot ei povestesc,
Și d'a spune-a lui ivire
Nici-decum nu obosesc.

Frigul tot mai tare creșce,
Néua scărtae sub pași,
Ce le pasă?... E Crăciunul;
Ei colindă drăgălași.

III.

Stéua.

Din hârtie e făcută
Și d'un băț e animată,
Dér întreba-l... El n'ar da-o
Nici pe lumea asta totă.

Cântând versuri mult voióse,
El mereu o învērtesce,
Și-a lui față rotunjórá
Tot mai falnic strălucesc.

Stelilor din înălțime,
Ce clipiți cu-asa mănie?...
Ințeleg... Nécaz vē face
Stéua mândră de hârtie.

IV.

Irod împérat.

Pe un jeț în fruntea casei
De ostași încunjurat,
Cufundat în negre gânduri
Șede Irod Impérat.

Și ostașii lui cu gróză
Nemișcați la el privesc,
Ale lui porunci tirane
Sē 'mplinescă se gâtesc.

„Mergeți”, dīce el, „și țera
„Tótă o cutrierăți,
„Și pe craiul cel în fașă
„Vē siliți ca se-l aflați.

„Er' pe pruncul prepuelnic
„De cum-va nu-l veți găsi
„Pe-ai Iudeii nou-născuții
„Fără milă veți jertfi”.

Și ostașii plini de ură
Prin Iudea acum pornesc,
Și copii multime mare
Cu braț crâncen pustiesc.

Crunt omor!... Grozavă jale
Peste țeră s'a lăsat!
Ca sē vadă aste lucruri
Mulți copii s'au adunat.

Cu ochi mari, cu spaimă 'n față
Crunta scenă ei privesc
Și de-a lui Irod putere
Până 'n suflet se 'ngrozesc.

Ei admir'a lui corónă
Și frumosul lui vestmēt,
Mai puternic cine-i óre
Pe acest întins pământ?...

intea cunoscuților săi franceși și „valahii”, cărora li-a dat ocaziune să-l timbreze acum pe Pazmandy cu epitetul de: „*ex-deputat*”, cum face și „Le Nord” în articolul amintit. Acestă bătaie de joc a dușmanilor — dicea fôia unghurească, — nu pe Pazmandy îl dejosese, ci pe cei ce cărmușesc astăzi sôrtea Ungariei. Cu alte cuvinte, Pazmandy reprezintă, după conceptul fôiei kossuthiste, onôrea Ungariei. Sermană onôre!...

Intre felicitările princiare de anul nou, cea mai mare senzație a produs-o în anul acesta felicitarea Țarului Rusiei adresată președintelui Republicii franceze. Telegrama de felicitare a Țarului nu prea este de cuprins politic, dăr cu atât mai mare este căldura și amicitia, ce-o manifestă prin ea Țarul față de Franca. Se potențază această demonstrativă manifestare de amicitia și prin visita de anul nou a corpului diplomatic rusesc la președintele republicii, în frunte cu br. Mohrenheim, ambasadorul rus, care în numele corpului diplomatic aduse Franței cele mai simpatice urări, glorificându-o ca pe o protectoară a păcii etc. Mai adăugând la acestea pregătirile extra-ordinare de înarmare, ce se fac actualmente în Franca, pôte că nu fără temei îi se dă acestei manifestări de amicitia ruso-franceză o importanță politică deosebită.

Pregătiri de înarmare.

Anul 1897 se vede a fi anul *înarmărilor*. Scirile ce sosesc din Franca în privința acosta vor trebui să inspire îngrijiri serioșe pretutindenea.

Abia sunt câteva zile, de când se răspândise scirea, că Franca a destinat 200 de milioane franci pentru „întregirea” flotei sale și acum se vorbește, că această colosală sumă are să fie numai *prima rată*, a căreia votare o va cere guvernul francez, deorece pentru completarea „întregirii” a flotei vor trebui încă alte 400, eventual chiar 600 de milioane franci. Pe lângă asta, tôte tunurile de adă ale armatei teritoriale se vor delatura fiind înlocuite cu tunuri nouă de repetiție, a căror fabricare se va începe încurând, așa că până la finea anului 1898 artileria franceză va trebui să fie provădută cel puțin cu 600 baterii de astfel de tunuri.

Se știe apoi, că ministerul francez de rășboi mai voșce să împutșcă și contingentul infanteriei. Fiind-oă cu câteva luni înainte nici vorbă nu era de asemenea grozave pregătiri de înarmare din partea Franței, se presupune, că tôte acestea se fac în urma unor hotăriri, ce se vor fi luat cu ocașinea vizitei Țarului la Paris.

Se înțelege de sine, că celelalte puteri mari vor trebui în urma acosta să se încorde și ele. Germania deja a și început

Etă craiul se ridică;
Ei cu toții loc îi fac.
Dăr ce-i asta?... Craiul cere
Gazdelor puțin colac!

V.

Măicuța.

Pe vatră stă măicuța în gânduri cufundată,
Și fața ei pălită de lacrimi e udată.

La ficia-i admorită șermana se gândesce;
Un an este acuma de când o tot jalesce.

Drăguță era mica cu përu-i aurit
De glasul ei ori-cine era înveselit.

E séră... copilașii pe uliți au plecat,
Rășună 'mprejurimea de vesel colindat.

Și etă o părechia la pragu-i se opresce,
Și-un cântec plin de farmec prin umbre se
[lășesce.

Și biata măicuță de-odată viu tresare
Căci glasul fiecei sale c'a aușit îi pare.

La ușă ea alergă, și pe colindători
La peptul său îi stringe cu drag de multe-ori.

Andrieu Bârșeanu.

să pună în mișcare tôte pietrile, ca nu cum-va să rămână prea tare îndărștul Germaniei în ceea ce priveșce înarmările.

În ziua de Silvestru s'a ținut în cauza acosta la Berlin un mare consiliu ministerial, care a durat 5 ore. În primele 2 ore dela început consiliul a fost prezidat de însuși împăratul Wilhelm. Obiectul principal al discușiunilor l'a format cestiunea reformelor militare, impusă prin noul sistem de arme al artileriei franceze. Germania are astăzi gata 20 baterii de tunuri sistem nou, cari șervesc de-oamidată numai de probă. Franca încă are tocmai atâtea, dăr aici s'a hotărât aprovizionarea întregii artilerii cu astfel de tunuri. În ce priveșce înmupșirea contingentului armatei, Germania nu pôte se imiteze de-oamidată pe Franca; îi sunt de-ajuns pentru acum tunurile cele nouă, cari, după cum este proiectat, au s'o coste 140 milioane.

Coloniștii unguri din Ardeal.

În legea pentru colonisări se prevede, ca pentru coloniștii așezați pe moșiile cumpărate de erar să se înființeze pretutindenea școle de stat și Kișdedovuri, pentru susținerea cărora să se ia dela coloniștii o dare de 5% pentru școlă și 3% pentru Kișdedovuri. În Ardeal erarul a cumpărat pentru scopul colonisărilor până acum trei proprietăți mari: una la Șermanș, alta la Nimieș unghurească, ér a treia la Vișă. Colonisările făcute până acum pe aceste moși nu numai, că n'au dat rezultatele așteptate de maghiarizători, dăr guvernul a trebuit să vină de repetite-ori în ajutor coloniștilor, acordându-le împrumuturi și alte favoruri, numai ca să-i scape de peire și să nu fugă.

În astfel de împrejurări, se înțelege, nici vorbă n'a putut fi de încassarea procentelor prevădute pentru școle și Kișdedovuri, ba ministrul de agricultură, în înțelegere cu ministrul instrucțiunii, au hotărât să înființeze în decursul anului 1897 încă trei școle populare unghuresce și patru locușe pentru învățatori, fără de-a lua însă nici pentru acestea vre-o dare dela coloniștii.

Vedem așa-dără, că experimentele cu maghiarizarea Românilor ardeleni prin colonisări îi costă grozav de mult pe contribuabilii de sub stăpânirea unghurească. Din pungile lor se cumpără moși pentru oine scie ce venetici, pe cari la armă mai trebuie să-i și susțină ca pe nișce orbi. Tôte acestea numai ca să se împlinescă porunca unor utopiști, căci de vre-un succes al politicii de maghiarizare prin colonisări s'a arătat deja, că nici-odată nu va puté fi vorba față cu Românii ardeleni.

SCIRILE ȚILEI.

— 24 Decemvre.

La sêrbătorile Crăciunului. Cu ocașinea s-lor sêrbători ale Născerei Domnului salutăm pe cetitorii noștri, dorindu-le ca Moș-Crăciun să le aducă tôte, după poșta inimii!

Pressa din România despre conferențele publice din Brașov. Țiarul „Liga Română” din 22 Dec. scrie: „Românii din Brașov au organizat în timpul din urmă un prea interesant oiulu de conferențe publice. Conferențele Brașovenilor dovedesc, că aceștia înțeleg căile de propagandă a luminei, și cărturarii din Brașov, pe lângă laudele pe cari le merită, ar trebui încurajați în mod practic, ceea ce nu s'ar puté face mai bine, decât imitând esemplul lor și în alte localități ale Transilvaniei, dăr și ale României.

Inmormântarea lui V. P. Sassu. Cetim în „Messengerul Brăilei”: Vasilie P. Sassu, mare comisioner și senator al colegiului II, unul din cei mai devotați membri ai partidului liberal, steagul, pe care liberalii locali îl desfășurau în tôte luptele politice locale, s'a stins, după o lungă suferință, în ziua de 18 Decembre curent. Vasile Sassu pe lângă, că a fost fruntasul partidului liberal din localitate, a fost un mare filan-

trop. Dela 1888 și până astăzi a fost președintele societății pentru ajutorul școlărilor sêraoi. Densul a contribuit prin propriile sale mijloce și prin activitatea sa, ca societatea astăzi să aibă un capital însemnat. La 19 Decemvre 'i s'a făcut înmormântarea, la care au asistat aprôpe tóți membrii corpului didactic din Brăila, cu o delegație de elevi din școlele primare, ca un omagiu adus rămășițelor pământene ale aceluia, care în viață fiind, a ajutat pe mulți școlari sêraoi. 'i s'a făcut o înmormântarea impunătoare, la care a asistat, pe lângă fruntasii Brăilei, un număr public. Peste 20 de corône însoțiau carul mortuar. În fruntea delegațiunii de elevi, trei elevi purtau corôna oferită de societatea, al cărei președinte defunctul era.

Daruri de Crăciun. Din Zărnești ni-se raportază, că Duminecă în 22 l. c. Reuniunea femeilor române de acolo a împărțit obișnuitele daruri de Crăciun fetițelor sêraoce. La solemnitatea distribuirii a luat parte public număr, țeran și inteligentă. După cuvântul de deschidere al D-lui N. Garoiu a răspuns, în numele fetițelor și al școlii, D-l învăț. N. Pană printr'un frumos discurs de mulțămită, ér D-l paroh I. Dan a vorbit în numele bisericii. Apoi corul de copii înființat de D-l învăț. N. Spêrchez a ăsecat mai multe cântări ocașionale. De astă-dată o mulțime de copile au primit câte-un rând complet de haine. Faptul acesta vorbeșce de sine și este dovadă de progresul oșecând realizat de această reuniune sub conducerea vredniciei presidente, D-na Maria Garoiu.

Pastorală de Crăciun. „Biserica și Școlă” din Arad publică pastorală, pe care Prea Sântia Sa părintele episcop Ioan Meșianu a adresat-o clerului și poporului din eparhia Aradului din incidentul sêrbătorilor. Pastorală, în termiși forțe convingătoare și potrivit pentru popor, arată foloșele învățătore și combate vișul luxului și al beției. O vom face mai pe larg cunoscută cetitorilor noștri în numărul de Duminecă.

„Societatea Dômnelor române” din Bucovina, după cum cu bucuria vedem, desvôltă o activitate din cele mai frumôșe. În ziua S-lui Nicolae, după cum am amintit și noi la timpul său, Societatea a împărțit gratuit îmbrăcăminte de iernă la 20 băeți și 180 fetițe române dela școlele elementare din Cernăuți. Același lucru l'a făcut și Filiala din Băiașești, care precum în anii de mai înainte, așa și acum a venit în ajutorul școlărilor sêraoi, dărând îmbrăcăminte la 20 băeți și 10 copile. În total, „Societatea Dômnelor române” face onôre fraților noștri Bucoveneni prin activitatea ei sistematică și regulată, ce vedem că o desvôltă nu numai în capitala Cernăuți, ci și în centrele din provincie.

„Liga Română” — revistă. Cu începere dela Anul Nou 1897, „Liga Română”, organul Ligii culturale din Bucovina, va apăre în format de revistă, săptămânală. Transformarea în revistă necesitând lucrări pregătitoare, numărul viitor al „Ligii Române” va apare Duminecă 4 Ianuarie st. v. 1897.

Nou director la școlă comercială din Brașov. Aflăm, că în ședința de aseră a delegațiunilor școlălor centrale române din loc a fost ales director al școlii comerciale române d-l profesor Arseniu Vlaicu.

Cassarea timbrelor pentru anunțurile de diare. În societatea diariștilor unghuri din Budapeșta s'a pornit o mișcare, care are de scop a mijloci cassarea timbrelor de anunțuri pentru diare. Se știe, că astăzi pentru fiș-care anunț, ce se publică în diare, este a se plăti o taxă de 30 or. pentru fiș-care publicațiune, ca timbru cãtră stat. Ca basă la petiția, ce diariștii vor s'o înainteze guvernului în cestiunea acosta, se va lua cererea, ce camera comercială din Gyôr o înaintase mai de mult guvernului tot în cauza din vorbă. În această

petiția se arată, că prin aceste taxe se împedecă forțe mult desvôltarea comerului și se cauzază neguțătorilor o pierdere, ce nu stă nicidcum în proporția cu câștigul de 200,000 fl., ce erarul îl trage la an din aceste taxe de timbre.

Catastrofa dela Reșița. Din Reșița se scrie, că din nou au fost scôșe 16 cadavre din minele Szechen. Cadavrele abia numai după unele bucăți de haine și de pe traiste se pot cunosce. S'a început o colectă pentru orfanii și vėduvele rămase din incidentul acelei catastrofe. Sunt chiar și între muncitorii, cari contribușce 3—4 fl. Întręga comună Reșița va jăli timp de 6 săptămâni.

Societatea minieră „Fortuna”. În 18 Dec. n. inginerul de mine L. St. Rainer a ținut în Viena în clubul turisților o conferență despre munișii metalici ai Ardélului pe cari i-a cercetat anul acesta din însărcinarea societății pe acțiuni „Fortuna”. Cu ocașinea acosta d-l Rainer a fost interpellat despre relațiunile sale față cu societatea „Fortuna” și despre prospectul publicat (între altele și în fôia noastră) de sindicatul acestei societăți. După-cum scrie fôia „Oest. Touristenzeitung” d-l Rainer a răspuns, că el e cu totul străin de această societate și de prospectul publicat; că opiniunea sa citată în acest prospect în privința minei Sf. Andrei este scôșă într'un mod cu totul volnic din contestul aprecierii sale așa încât dă ansă la interpretări cu totul false. Așa în părerea sa densul spune anume, că din probe singurătice nu se pôte conchide asupra bogăției de aur a mineriurilor, că densul a apreciat productivitatea mineriurilor dela Sf. Andrei cu 8-3 grame aur brut în pret de 11 fl. 95 or., pe când sindicatul „Fortuna” ia în prospect un pret mijlociu de 25 fl. 85 or. Venitul probabil anual al „Fortunei” e taxat în prospect cu 600,000 fl., pe când el ca expert l'a prețuit cu 14,400 fl. — Ca încheiere d-l Rainer declară, că se va folosi de ori-ce ocașione pentru a protesta împotriva acțiunii înalificabile a acestui sindicat și a citării numelui său pentru a acoperi cu el date neșacte. — Aducem acestea pentru informațiunea cetitorilor noștri cari s'ar fi pus în ôre-care legătură cu societatea sus numită.

„Os Budavár”. această cunoscută Sodomă dela Budapeșta, care a făcut celebră capitala Ungariei prin atentatele îndreptate contra moralității, a putôrei și a creștinismului peste tot, în ciuda tuturor protestelor ridicate din partea catolicilor și mai ales a femeilor din societatea nștricită — nu se va dărma, ci-și va continua și mai departe misiunea ei demoralizătore în capitala unghară, căci așa este voința Jidenilor și a ministrului de interne. Ministrul a declarat adecă, în urma unui recurs ce 'i s'a înaintat, că va aproba hotărșirea administrației orașului Budapeșta, de-a se încuviința susținerea „Os-Budavár”-ului încă timp de trei ani, dăr cu condiția, ca să nu se jôce piese teatrale în el și să nu stea deschis, decât numai dela 1 Iunie până la 30 Septemvre a fiș-cărui an. Restricțiunea acosta a pus-o ministrul numai ca să nu se facă prea mare concurență teatrelor, nici-decum însă din considerațiunii morale. Foile catolice cu drept cuvânt priveșce în acest fapt o nouă demonstrație contra bunului simț al creștinilor.

Rudolf Falb în miserie. Foile din Berlin scriu, că cunoscutul meteorolog R. Falb se află într'o stare vrednică de compătimit. După o bôla îndelungată Falb, care acum este înaintat în vêrstă, a rămas paralizat de ambele picidre. Familia lui, constatătore din soția sa și cinci copii în vêrstă de 4—14 ani, trăesc în cea mai mare miserie, căci Falb, cu tôte activitatea lui liberă, nu și-a putut aduna nici o avere. În Berlin s'a format un comitet, care adună contribuiri pe serna nenorocitului prevestitor al „țilelor critice”.

Nou abonament

la

GAZETA TRANSILVANIEI

Cu 1 Ianuarie 1897 st. v.

Se deschide nou abonament la
care invităm pe toți amicii și apri-
ntorii fetei noastre.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:

Pe un an 12 fl.
Pe șase luni 6 fl.
Pe trei luni 3 fl.

Pentru România și străinătate:

Pe un an 40 franci
Pe șase luni 20 "
Pe trei luni 10 "

Abonarea se poate face mai ușor
în mandate postale.

Administrațiunea

„Gazetei Transilvaniei“.

„Metropolit și rabin“. Sub titlul acesta Bukowski Wedomosti" aduce următoarea istorică hazlie: „Metropolitul gr. cat. Semiatowicz din Lemberg a primit dela rabinul din Zloczow o scrisoare de următorul conținut: „Convingându-mă, că creștinismul este adevărată credință, m'am decis și să primesc taina sfântului botez și rog pe I. P. S. Vostă, ca să-mi statorăsească spre acest scop o zi în care aș putea avea onoarea de a fi primit de I. P. Vostă“. Acestă scrisoare a fost provădată cu sigilul rabinului. Metropolitul a răspuns la scrisoarea rabinului cu multă amabilitate, dăr cu revă, pentru ca răspunsul să nu cadă în mâinile altuia, și l'a poștit pe rabinul să vină într-o zi anumită la dânsul. Pe această zi, metropolitul s'a pregătit cu pompă pentru primirea rabinului. Lacheul metropolitului stătea la poartă în ținută de gală; înșiși metropolitul, în rasă de paradă, în mare cămășă, cu crucea pe pept aștepta în saloanele sale sosirea rabinului. — La timpul primit, rabinul a sosit. Lacheul îl primisește cu toată reverența și-l conduce înaintea metropolitului, care primisește pe rabinul cu oosebită amabilitate și prevenire, er' rabinul se închină până la pământ și întreabă, prin întâmplări are el să mulțămescă pentru onoarea de a fi chemat la I. P. S. Să? Metropolitul îi arată scrisoarea din care reiese că aceea a fost scrisă de vr-un Ovreiaș anonim, care a imitat scrisoarea rabinului, a falsificat sigilul și — a păcălit și pe metropolitul și pe rabinul“.

O contesă înmormântată de viuă. Din Iașovia se telegrafază, că în 24 Decembrie a murit acolo contesa Elena Potocka, în vârstă de 38 ani, care în ziua următoare și fost înmormântată în cripta familiară. Membrii familiei Potocka însă chiar dela început erau nedumeriți și nu le venia să creadă, că contesa Elena ar fi murit în adevărat, ei mai mult erau de părere, că ea a rămas în viață. Nedumerirea aceasta îi dădea ocazia atât de mult, încât la câte-va zile după înmormântare se hotărâră să facă o vizită la autorități. S'a și dispus îndată scoaterea cadavrului din sioriu și vizitarea lui de medic. Spre marea lor mirare, această constatare, că cadavrul, deși a trecut săptămână dela înmormântare, încă nu dădea nici un semn de descompunere. Casul, se înțelege, a produs senzația de nedescris. Se știe, că totă ziua palatul familiei Potocka era împresurat de mulțimea curioșilor, care așteptă să aște, ce se va mai întâmpla cu contesa.

In caffè-chantant. Fericierea părechei, despre care s'a vorbit așa de mult în zilele din urmă, a primasului Rigó și a prințesei Chimay, se vede, că nu e tocmai turbată. Foile din Pesta spun, că în când prințesa va pași ca cântăreță în orașul orfeu de-acolo, alătura cu soțul său, se va produce ca violinist. Causa nu este fi alta, decât lipsa de creșteruși. Prințesa la plecarea dela soțul său nu a putut lua cu dânsa decât câte-va ju-

vaericele și o sumă ore-care de bani. Bani aceștia însă s'au cam sfârșit în decursul aventurii călătorii și averea ei de prezent este sequestrată pe seama copiilor ei. Ce e drept, după rezolvarea procesului de divorț intentat de soțul ei, ea crede, că va trebui să i-se libereze o parte din avere, dăr până atunci... la orfeu.

Bătăușii din Frankfurt. In orașul Frankfurt lângă Maina, bătăușii din presăra anului nou sunt renunțate. Pe strade, în otele, cafenele, oamenii se încaeră la lupte formale și în fiă-care an sosesco din Frankfurt telegrame, cari anunță, că în ultima noapte a anului câțiva oameni au fost străpuși ori răniți de poliția, câțiva au fost arestați și câțiva au fost transportați în spital pe jumătate morți. In anul acesta, după cum se telegrafază, bătăușii din presăra anului nou a fost mai puțin sângerosă. Cu totul, de astă-dată, au fost arestați numai 34; a fost un singur rănit și poliția numai într'un cas a fost silită a folosi arma.

Concert. Musica militară din loc va concerta mâine, Mercuri în 6 Ian. (Prima zi de Crăciun) la Vila Kertsch. Inceputul la 6 ore sêra. Intrarea 20 cr. In 7 l. c. (a doua zi de Crăciun) va concerta tot acolo cu următorul program: 1) „Deșteptă-te Române“, marș de Lehar. 2) „Norma“, ouvertură de Bellini. 3) „Gebirgsfee“, vals de Ioanovic. 4) „Trinkchor din opera „Ebra“ de Halevy. 5) „Porumbii dela Sanmarco“ polca franc. de Strauss. 6) „Hora Sinaii“ de Ventura. 7) Cântec de nuntă din „Lohengrin“ de Wagner. 8) „Ce dulce“ de Färster. 9) „Obersteiger“, potpuriu de Zeller. 10) „Der Liebesbote“, vals de Ioanovic. 11) „Schneeball“, cuadril de Fahrbach. 12) „Sensations Nachricht“, polca rep. de Ziehrer.

Ultima farsă a regelui Milan.

„Narodni Listy“ din Praga publică o corespondență din Paris, în care se critică purtarea exregelui Milan, care trăsece ca conte de Takova în Paris, față cu tinerimea sêrbescă. Aceasta i-a fost trimis și lui broșura despre cunoscuta reuniune publică ținută sub președinția lui Flourens în cestiunea naționalităților din Ungaria. Milan a refuzat-o printr'o scrisoare, în care preamăresce pe Maghiari.

Președintele comitetului sêrbesc, d-l Miroslav Spalainovic, a voit să țină secret această scrisoare spre a feri pe regele Milan de neplăceri. A fost însă de-odată surprins, vădându-o publicată în foile esterne și în diarul „Matin“ din cuvânt în cuvânt.

Comitetul celor trei naționalități a incredințat această afacere numai Sêrbilor. Comitetul sêrbesc a ținut deci îndată sedință și a trimis regelui Milan un răspuns de cuprinsul următor:

Domnului Conte de Takova:

Alteța Vostă!

Junimea sêrbescă universitară din Paris a fost dureros atinsă de scrisoarea Alteței Vostre, ce a făcut-o cunoscută diarul „Matin“.

In această fîiă Alteța Vostă respingeți broșura, ce Vi-s'a trimis din parte-ne, cu observarea, că nu voiți să aveți nimic comun cu cele trei naționalități.

Alteța Vostă condamnați Meetingul dela 11 August 1896, care a fost presidat de d-l Flourens, ca o demonstrație politică. Condamnați purtarea tinerimei sêrbesc și în fine numiți ideile noastre un foc rătăcitor, un reflex amăgitor, ca și o „Fata morgana“.

Noi junimea sêrbescă ne luăm voiă a răspunde următoarele: Mai întâi enunțăm, că Meetingul ce l'am compus împreună cu junimea națiunei române și cehoslovace, n'a fost, decât un răspuns la agitațiunile și vătămările Maghiarilor. Tot scopul acestui Meeting n'a fost alta, decât a reclama egala îndreptățire națională pentru frații noștri sêrbi, cari trăesc în Ungaria și a deștepta simpatiile pentru frații noștri din Bosnia.

Idea, ce ne conduce și ne-a condus, este idea înrudirii de sânge și această idee nu poate fi timbrată de foc rătăcitor, d-le conte, căci comuniunea noastră e sigilată

cu sânge și nimio în lume nu pôte să prefacă această realitate într'o fantomă, căci suntem, d-le conte, pătrunși de tradițiile, ce le-am moștenit dela nemuritorii principe Miloș și principe Mihail.

Astăzi din nou manifestăm lealitatea noastră ca credincioși supuși ai regelui, ai națiunii și ai patriei noastre.

(Urmăză subscrierile.)

Scrisoarea, această dîce „Narodni Listy“, este ultima farsă a regelui Milan. Nenoro-citele cuvinte ale contelui de Takova, care prezentă cea mai justă idee națională ca un foc rătăcitor și „Fata morgana“, îi iau și puțina vață ce-o mai avea el, căci înocă mulți Sêrbi țineau la el, care a fost rege. Regele Milan scie foarte bine, că Sêrbi din Paris pe timpul Meetingului au fost ofensați în fîiă parisiană „Journal“ de către deputatul maghiar Pazmandy, care a invinuit armata sêrbescă, că a fost lașă în războiul dela 1876; regele Milan scie bine, că el a fost cel ce a comandat această armată. Pentru această însă el i-a întors spatetele și acuma ia în apărare pe acela, care îi impută lașitate. Cum se calificăm o astfel de faptă? întrebă „Narodni Listy“.

In scrisoarea sa, regele Milan — continuă numitul diar — îndrăsnesc a lua pe Maghiari în apărare contra conaționalilor săi; îi numesc pe Maghiari apărătorii creștinismului și dîce, că ei au putere de viață, ca și când sêrmanul rege n'ar soi, că puținea de viață a Maghiarilor nu se estinde numai până la asuprirea Sêrbilor din Ungaria, ci amenință cu nimicire și regatul sêrbesc pe cale politică și economică.

Regele Milan, continuă „Narodni Listy“, trebuie să fiă foarte bine versat în neadevăruri politice și istorice. Aceasta o dovedesc în scrisoarea sa, în care a vorbit peste capetele celor trei naționalități către Maghiari, dela cari speră el erăsi mult, ceea ce dovedesc grabnica publicare în foile austriace și ungurești a scrisorii din „Matin“, care de sigur a primit-o prin intervenția ex-regelui. El s'a folosit de ocaziune să se lîngusească pe lângă Maghiari și acum așteptă premiul cuvenit. Dacă regele Milan în obipul acesta și cu astfel de jertfe trebuie să-și dobîndescă premiile sale, atunci e mai mult de compătimit, decât de condamnat...

Din istoria drepturilor femeii.

Cel mai vechiu document al mișcării feministe este fără îndoială „codul virginelor“ polone. Ciudatul document se află în biblioteca universității din Cracovia și datăză din a doua jumătate a secolului XVI.

Articolele acestui cod al virginelor sunt redactate de către soțiile oomisarilor de legațiune. Aceleași dame prezentă și postulatele femeilor poloneze dietei, ce a fost întrunită sub Ladislau al IV.

In cel d'antăi din cele 25 articole se dîce: „considerând, că a devenit un obicei general, că domnii junii tîndălesc prea mult cu peșitul și ne țin prea mult în loc cu definiția încheiere a căsătoriei, trimisele și reprezentantele noastre au să îngrijescă, ca să se stabilească un „termin preclusiv“ cu privire la peșit, până la factica încheiere a căsătoriei, adevă cel mult până în Iunie a fiă-cărui an“.

Damele poloneze au fost deci contrare hotărîte ale logodnelor cu durată lungă.

In art. II și III se cere să fiă cât mai mult împiedecați cei ce se însoră pentru zestre și fetelor să li-se dea libertate de a-și alege pe bărbații lor.

Art. V cere, ca toți tinerii, cari peșo în decursul carnavalului o fată și nu se cunună cu ea până în Iunie, să fiă pedepsiți cu amendă; rêu-făcătorul să plătescă o miă de florenți poloneși în cassa pentru fete orfane.

Cu totul ciudat este art. VI. El dîce: „deore-ce mulți dintre domnii junii negligă economia familiară și astfel, fără a se însura, ajung o etate prea înaintată, se impune necesitatea de a stabili anumite termine în fiă-care district cel puțin de patru ori în an, la un loc anumit, când să se țină adunare generală, unde au să se pre-

sente junii și fetele spre a face cunoscință imprumutată și să alégă după cum îi trage inima. Cel ce dintre domnii junii va lipsi dela această adunare fără motiv, este a se declara om fără de onore.“

Cu poziția vèduvelor se ocupă art. X. „Deore-ce vèduvele“, se dîce aici, „ou tôte că și-au pierdut unul, sêu și doi bărbați, nu se sfiesc de a prinde în laș nisce flăcăiași, dorim ca vèduvelor, dela 40 ani încolo să li-se interdică de a se mai mărita, la din contră să fiă declarate de femei fără de onore, și adevă din motiv, că astfel de vèduve în loc să seducă pe nisce flăcăi, trebuie să tîrcă și să nu uite a-și face rugăciunile cuvenite“.

Art. XIII dorește liberare de dare și ieftinirea tuturor mijlôcelor de înfrumusețare (suliman etc.), căci „nefiind fiă-care fată dotată dela natură cu frumseță răpitore, nu li-se pôte nici decum refusa celor mai puțin favorisate mijlôcele pentru ridicarea frumseței lor.“

Art. XIV cere ca junii să fiă siliți să se însore cu 30 de ani.

In art. XVIII, „înalta dietă“ e rugată să îngrijască, ca numai oameni de același caracter să lege căsătorie, de pildă: „un june cu însușiri rele să ia numai o fată cu aceleași însușiri, un june cu minte puțină să-și ia o fată tot cu atâta minte“.

Forțe hazliă e pretensiunea de-a destina pentru serviciul în armată numai oameni vèduvi și junii, cari sunt lipsiți de ori-ce energie a vieții și sunt oameni cu scăderi corporale vèdite.

Art. XX. în fine se ocupă cu sermanele soții asuprite: „Fiind-că sunt și bărbați de aceia, cari opresc pe femeile lor dela petrecerile cu dans, le opreso de-a face glume și dela alte distrageri, reprezentantele noastre să abă de grijă, ca tôte acestea să ni-se permită nouă până la dece ani după căsătorie“.

Mulțămită publică

Aduce comitetul reuniunii femeilor române din Abrud și jur Dîmnei Anna Gombos mărîtată cavalier de Ioanette pentru marîtimosul dar de 90 v. a. oferit reuniunii peste taca statutară de membră fundatoare.

Atotputernicul să-i lungescă zilele vieții spre a se bucura de fructele laudabilei sale jertfe.

Abrud, 1 Ianuarie st. n. 1897.

Anna Filip,
președintăAlexandru Clura,
secretar.

ULTIME SCIRI.

București, 23 Decemvre v. De câte-va zile toate vorbesc de-o iminentă retragere a miniștrilor G. Cantacuzino și C. Stoicescu. Se fac mulțime de combinații pe tema, că acești doi miniștri rēmași în guvern din fostul cabinet, ar voi să pregătescă d-lui D. Sturdza calea de a se reintorče în fruntea cabinetului, er' contra acestor nisuințe ar fi cu deosebire miniștrii Aurelian, Lascar și deputatul E. Costinescu.

Triest, 24 Decemvre v. Diarul „Piccolo“ din Roma anunță, că starea sănătății Papei însufă îngrijiri seriose.

Berlin, 24 Decemvre v. Diarul de Colonia asigură, că în Petersburg s'a ventilat cestiunea, că ore Rusia să nu se decidă să facă demersuri mai energice față cu turburările din Turcia? Ministrul de finance Witte s'a pronunțat în contră.

Produțiuni și petreceri.

In Oradea-mare Tinerimea română va arangia un concert împreună cu dans în 2 Februarie n. 1897, în sala cea mare a hotelului „Vulturul Negru“ pentru ajutoarea tinerimei studiöse de acolo. Comitetul arangiator constă din 43 tineri. Intrarea: de persoană 2 fl. de familie 5 fl. Galeria: de persoană 2 fl. Suprasolvirile generöse se primesc cu mulțămită la adresa casarului

Teodor Burdan (Szt. Iános-u. nr. 317) și se vor chita pe calea publicității. În pauză se va juca: „Călușerul“ și „Bătuta“.

Program: 1) „Marș“ de C. Porumbescu esec. de corul tinerimei. 2) „Ruga mamei“ baladă de Alberti, pe românește de D-na Lucreția Rudow-Suciu, muzica de C. Reinecke, decl. de D-șora Hortensia Mică, acomp. pe pian de D-șora Lucreția Zigre. 3) „Césul rău“ de I. Vorobchievici, esec. de corul tinerimei. 4) Arie din opera „Carmen“ scena II de Bizeti, cântată de D-șora Aneta Bohățiel, acomp. pe pian de D-șora Delia Marienescu. 5) „Despot Vodă“ monolog de V. Alexandri, pred. de Emiliu Fildan.

„Peatra din casă“, comedie cu cântece într'un act de V. Alexandri, prezentată prin d-nii: Salvator Mihali, Vasiliu Papp, D-ra Anuția Sfurle, D-ra Mărișora Zigre, D-ra Marietta I. Iernea, d-nii: Constantin Manea, Iuliu Coste, Corneliu Besan.

Balul român la Arad se va aranja la 6 Februarie n. 1897 în salele hotelului „Crucea albă“ în favorul școlărilor români lipsiți de mijloace. Comitetul arangiator e compus din 40 tineri, în frunte cu d-nii: Dr. Ioan Nemet președ.; Dr. Lazar Ghebelesiu, Livius Tamasdan v.-pres.; Ioan Faur, Dr. George Proca, secretari; Ioan Păcașar; George Adam, controlor. Bilete de persoană 2 fl., de familie 5 fl., de galerie rândul I 2 fl., al II 1 fl. Biletele se cumpără pe lângă prezentarea invitării în ziua balului la „Crucea albă“, ér séra la cassă. Inceputul la 8 óre séra.

DIVERSE.

Episóde din viața lui Liebig. Din scrisorile rămase după Carol Vogt se pot ceti următoarele episóde din viața lui Liebig: Odată se prezentă în laboratorul lui Liebig un fabricant de postav din Mühlhausen, cu copilul lui și rugă pe renumitul profesor să-i primescă copilul în laborator. Fabricantul de postav își motivează cererea, dicénd, că ar dori ca copilul acesta, care e al treilea, să învețe vâpsitoria, ca astfel să devină conducătorul ramului de vâpsit din fabrica de postav, — după ce el (fabricantul) mai are doi copii, dintre cari unul e conducătorul țesătorilor, al doilea al împletitorilor din acea fabrică. „Eu nu sunt fabricant de vâpseli“, răspunde Liebig, „eu nu-ți pot folosi copilul“. Fabricantul însă se rugă cu lacrimile în ochi de renumitul profesor, să-i primescă copilul în laboratoriu. Profesorul îi dăse: „Eu sunt directorul unui laborator de chemie, ér nu al unui laborator de vâpsit, cu toate aceste îți primesc copilul și-l voi face chimist. Numai cât el trebuie să stea aici cel puțin doi ani și despre vâpseli nici să vi-seze nu-i e iertat. Ér, decó de aici va merge acasă, după 14 zile va înțelege mai bine tehnica vâpselii postavului, decât toți ceilalți muncitori din fabrică“. — Tatăl s'a învoit, de ceea ce nici că i-a părut rău vre-odată.

Testamentul uneia, care ura pe bărbați. Într'o mică comună din cercul forestier de sus al Vienei a răposat zilele trecute o babă bătrână, putredă de bogată, care era renumită prin ura ce avea față de bărbați și prin mai multe particularități interesante ale ei. În testament ea numi moștenitori universali pe șese nepóte ale sale, tinere și frumoase. În același testament însă se cuprúneau unele condițiuni foarte neplăcute pentru ele. Mai întâi, „fiă-care din ele trebuia să ia asupra-și îndatorirea de-a îngriji și susține din averea moștenită câte-un câne, câte-o pisică și câte șese pasări. Asta încă n'ar fi fost lucru mare, dér mai era în testament și condițiunea, ca fiă-care moștenitoare să se oblige, că nu va pași în veci la taina căsătoriei. Decó s'ar întâmpla însă, ca totuși vre-una dintre ele să-și lase inima a fi răpită de vre-un bărbat, atunci pierde dreptul de moștenitoare și partea ei de avere are să se împartă între nepótele, cari poartă ură serioasă față de bărbați. Esec-

utor testamentar a fost numit un burlac serios, dușman neimpăcat al sexului femeesc. Partea cea mai interesantă a lucrului este, că averea moștenită, ori cât de mare era, n'a putut triumfa asupra dragostei. Una dintre nepóte este astăzi miresa unui industriaș de frunte, pentru a căruia dragoste a renunțat la moștenire. Se va fi gândit, de sigur, că decó cât și pisicii, tot mai bun e un bărbat.

Anunț de nascere. Un director de teatru din Leer, în țera nemțescă, cu numele Bastineller, anunță nascerea unei fete în modul următor:

Teatrul orașenesc din Leer (Frieslandă ostică) Direcțiunea I. von Bastineller. Mercuri 23 Decembrie 1896.

Representația extraordinară în prezența autorului.

Pentru ultima óra
Noutate! **Copilul al doilea** Noutate!
său

Prima fetiță
piesă într'un act, de bună semnă fără epilog,
de d-l și d-na Bastineller.

PERSONE:
Tatăl d-l Iul. v. Bastineller.
Mama d-na Bettij v. Bastineller;
Fetița (rola principală) Elfrida v. Bastineller.
O femeie ajutătoare . . d-na Eikhoff.

Scena se petrece în locuința celor doi soți.
Durata cea peste ó ore (Inceputul la 3;
finea la 3 $\frac{1}{2}$ óre)

Tóte celelalte ca de obicei.
Se atrage atențiunea onor. public, că repetițiunea este eschisă.
Cu stima: Direcțiunea.

Literatură.

A apărut și se află de vânzare în librăria arhidieceșană din Sibiu: **Preotul din Wakefield**, narațiune de Oliver Goldsmith. Tradusă din limba engleză de Dr. P. T. Prețul 60 cr., cu porto postal 70 cr.

Amorul Experimental, meditații asupra căsătoriei după fiziologia genului omenesc, de doctorul Jules Guyot. Traducere de Ion S. Spartali. Prețul 4 lei. — Carticica aparută sub acest titlu este de o eleganță execuțiune tehnică, tipărită pe hârtia cea mai fină și e învântă în pânză. Se află de vânzare în Brașov la librăria N. I. Ciureu, în Bucuresci la librăria: Sococ et Comp. și la C. Müller, cum și la d-l editor I. S. Spartali (Strada Știrbei 56.)

A apărut și se află în deposit la librăria E. Sracoe & Comp. în Bucuresci: **Asupra însemnătății studiilor orientale cu privire specială la Români** de Th. Avr. Agulletti, profesor la cursul superior al liceului din Buzéu. Acastă disertație constatătoare din 40 pagini, este dedicată d-lui Const. C. Moisil. După introducerea în care defineșce autorul ce înțelege sub orientalism, tracteză însemnătatea studiilor orientale din punct de vedere general științific-speculativ și trece apoi la importanța ce o au științele orientale pentru noi Români, relevând în deosebi momentele naționale, politice-diplomatice, comerciale și religioșe.

Călindarul Plugarului pe 1897, edat de Tipografia „A. Muresianu“ din Brașov, a eșit de sub tipar și se espedeză zilnic. Acest călindar intră acum în anul al 5-lea, având un cuprins tot mai bogat și mai interesant. De astă-dată în călindar se cuprind și mai multe chipuri frumoșe. Pe pagina primă se află portretul fericitului într'u pomenire Ioan Barac, marele scriitor popular dela începutul acestui veac, ér în text se află scrisă istoria vieții și lucrării lui. Partea calendaristică este mai bogată ca până acum, îndreptându-o și înmulțindu-o după trebuințele ivite, însemnând până și evangeliile, ce sunt a se ceti în fiă-care Duminecă. Pentru a economisi din spațiu, măsurile de lungime și greutate, competențele de timbre și tașe, taxele pentru postă și telegraf etc. s'au cules cu litere mici de tot. Mai ales tarifa pentru telegrame și taxele postale pentru scrisori și pachete s'au adus pe lung și pe larg după cele mai noue ordinațiuni postale. Tergurile sunt de asemenea

îndreptate și corectate. Urmézá Introducerea de Ioan Georgescu, și apoi vine partea literară. Acastă parte este mult mai bogată ca în călindarele din anii trecuți, cuprúnd ea singură vre-o 42 pagine cu cele mai frumoșe istorisirii, poesii etc., toate scrise pentru popor și foarte interesante. În partea economică de asemenea se află o seriă bogată de articuli de mare interes pentru plugari, precum: Rotațiunea în economia comasată, Lucrarea pământului, Tovărășiile economice, Intrebuintarea vacilor la lucru, Pășunatul vitelor, Văruiul grâului de séménță, Legumele bostănóșe, Culesul și pestratul pomelor și altele. La urmă vin felurite povești, glume etc. cum și o mulțime de anunțuri.

Călindarul se află de vânzare la „Tipografia A. Muresianu“ în Brașov și la librăria N. Ciureu; costă și de astă-dată numai 25 cr., ér trimis prin postă 30 cr. Celui ce cumpără de-odată mai multe esemplare, li-se dă rabatul convenit. Mai cu înlesnire se póte comanda de-odată cu înnoirea abonamentului la „Gazeta Trans.“

Cursul la bursa din Viena.

Din 4 Ianuarie 1896.

Renta ung. de aur 4%	122.20
Renta de coróne ung. 4%	99.60
Impr. cáil. fer. ung. în aur 4 $\frac{1}{2}$ %	122.65
Impr. cáil. fer. ung. în argint 4 $\frac{1}{2}$ %	101.35
Oblig. cáil. fer. ung. de ost. I. emis.	120.50
Bonuri rurale ungare 4%	97.50
Bonuri rurale croate-slavone	97.40
Imprum. ung. cu premii	151.70
Losuri pentru reg. Tisei și Segedin.	137.75
Renta de hârtie austr.	101.90
Renta de argint austr.	101.90
Renta de aur austr.	122.90
Losuri din 1860	145.—
Acții de ale Bâncei anstro-ungară.	953.—
Acții de-ale Bâncei ung. de credit.	413.—
Acții de-ale Bâncei austr. de credit.	376.15
Napoleonori	9.52
Mărci imperiale germane	58.85
London vista	119.90
Paris vista	47.55
Rente de coróne austr. 4%	101.—
Note italiene	45.40

Cursul pietei Brașov.

Din 5 Ianuarie 1897.

Bancnote rom. Cump.	9.46	Vënd.	9.49
Argint român. Cump.	9.42	Vënd.	9.45
Napoleon-d'ori Cump.	9.50	Vënd.	9.53
Galbeni Cump.	5.62	Vënd.	5.65
Ruble rusești Cump.	120.—	Vënd.	—
Mărci germane Cump.	—	Vënd.	—
Lire turcești Cump.	—	Vënd.	—
Seris. fonc. Albina 5%	100.75	Vënd.	101.75

Proprietar: **Dr. Aurel Muresianu.**

Redactor responsabil: **Gregoriu Maior.**

Convocare.

Subscriitorii acțiilor institutului de credit și de economii „Zlagneana“ societate pe acții în Zlatna să invită prin acastă în virtutea §-ului 154 al legii comerciale la adunarea generală constituantă care se va ține în Zlatna Sâmbătă la 27 Martie n. 1897 înainte de améđi la 10 óre în localul școlii gr. or.

OBIECTELE:

1. Raportul fondatorilor.
 2. Constatarea subscrierii capitalului social.
 3. Stabilirea statutelor societății.
 4. Constituirea societății cu capital social 100.000 coróne (50.000 florini v. a.).
 5. Alegerea comitetului de supraveghere.
 6. Descărcarea fondurilor de responsabilitatea normată în §. 152 al legii comerciale.
- În sensul §-ului 155 al legii comerciale fiă-care acție subscrisă dă un vot, mai mult de 10 voturi însă nime nu póte exercita, ér subscrii-

torii pot participa la adunare și în persoană séu prin plenipotențiar.

Din ședința fondatorilor societății pe acții.

„Zlagneana“ ținută la Zlatna la 12 Decembrie 1896.

George Visia, Emmanuel Beșă, preșeinte. notar.

Nr. 19,468—1896.

Concurs.

Pentru ocuparea postului vacant de concipist magistratual cu lea anuală de 600 fl. și 100 fl. banii de locuință și cu quinquenaliile statutare mai departe pentru ocuparea postului vacant de practicant de concipist magistratual cu lea anuală de 500 fl. și 100 fl. banii de locuință și quinquenaliile statutare, se escrie prin acastă concurs.

Reflectanții asupra unuia din aceste posturi au ca să-și documenteze teze purtarea morală, cunoșterea celor 3 limbi ale patriei, după aceea prin absolutoriu, că au absolvat studiile juridice de stat și judiciare în cazul când nu vor fi în stare să producă testamentul asupra examenului de stat politic-administrativ să se deoblige în petițiune, că acea examen il vor depune în decursul unui an.

Referitórele petițiunii au de-așăteptate până în 25 Ianuarie a. n. la 1 órá după prânđ acestui magistrat.

Brașov, 1 Ianuarie 1897.

1054,1—2 Magistratul orașenesc

Publicațiune de licitațiune.

Biserica română gr. or. cu hramul St. Nicolae din Brașov-Scheiu și comuna bisericescă română gr. or. din Brașov-Cetate având de scop să vinde realitatea lor aflătoare în Brașov suburbiul Blumena, a împărțit acea realitate în 16 parcele, după cum se póte vedea din planul aflător în Cancelaria Eforiei școlilor centrale române din Brașov. Din acele 16 parcele de astă-dată se pun în licitație următoarele 3 parcele:

1. Parcela IV în estensiune de 1441.68 metri cuadrați, împreună cu casa de grădinar, prețul de eschiamare fiind 2400 fl. v. a.

2. Parcela V în estensiune de 1167.90 metri cuadrați cu prețul de eschiamare 1800 fl. v. a.

3. Parcela VI în estensiune de 1348.50 metri cuadrați cu prețul de eschiamare 2700 fl. v. a.

Licitația pentru vinderea celor trei parcele sus numite se va ține în 8/20 Ianuarie 1897 la 9 óre înainte de amiađi în Cancelaria Eforiei școlilor centrale române gr. or. din Brașov, unde se va putea lua în vedere planul de parcelare și se vor putea ceti și condițiunile de licitație.

Până la 7/19 Ianuarie 1897 se pot face și oferte în scris, provédut cu vadiu de 10% a prețului de eschiamare.

Ofertele în scris sunt a se adresa către Eforia școlilor sus pomenite.

La dorința cumpărătorului jumătate din preț va putea să rămână întabulat pe parcela cumpărată lângă plătirea unei dobândi de 6%.

Brașov, 18/30 Nov. 1896.

1216,3—3

(insertiuni și reclame)

Suntă a se adresa subscrișce administratiunii. În cazul publicării unui anuțiu mai mult de odată se face scădémént care creșce cu cât publicare se face mai de multe-ori.

Adm. istr. „Gazeta Trans.“